

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11

ศาสนพิธีและพิธีกรรมทางศาสนา

ตัวชี้วัด

ส1.2 ม.4/2 ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมตามหลักศาสนา
ที่ตนนับถือ

ส1.2 ม.4/3 แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของ
ศาสนาที่ตนนับถือ

1. ศาสนพิธี

1.1 ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ

- การประกอบพิธีเวียนเทียนมีการประกอบพิธีในโอกาสใด

(วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันอัฐมีบูชา)

- การถวายสังฆทานหมายถึงอะไร และถวายในโอกาสใด

(การถวายสังฆทานเป็นการถวายทานที่ถวายให้เป็นส่วนกลางแด่พระสงฆ์ ถวายได้

ทุกโอกาส)

- พิธีทอดกฐินมีพุทธบัญญัติเอาไว้อย่างไร

(คือ การถวายผ้าครองแด่พระสงฆ์ โดยมีกำหนดระยะเวลา คือ ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน

11 ไปจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 คือ ระยะเวลาภายใน 1 เดือน)

● พิธีปวารณาหมายถึงพิธีอะไร

(เป็นสังฆกรรมประเภทอุตติกรรม คือ ให้พระสงฆ์กล่าวตักเตือนกันได้ ในวันสุดท้ายของการจำพรรษา คือ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เรียกว่า วันมหาปวารณา โดยให้พระสงฆ์มีสิทธิเท่าเทียมกันไม่ได้แบ่งอาวุโส)

1.2 ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนาไปเกี่ยวข้อง

๐ การทำบุญในงานมงคล

๐ การทำบุญในงานอวมงคล

ขั้นตอนการจัดศาสนพิธี

การนิมนต์พระ

การจัดสถานที่

การเตรียมอุปกรณ์/ บุคลากร/ เวลา

การเตรียมกำหนดการ

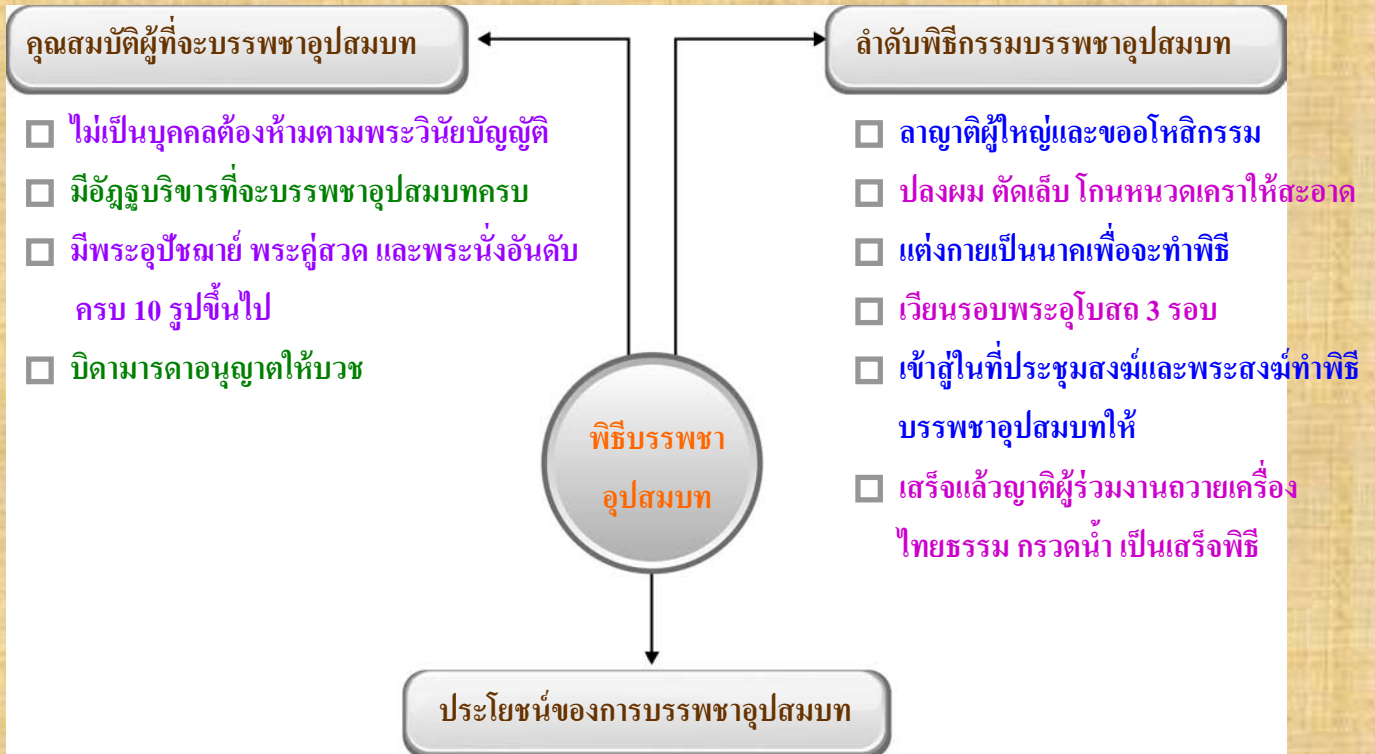
ศาสนพิธี 4 หมวด

1. บุญพิธี ได้แก่ พิธีการทำบุญในโอกาสต่างๆ
2. ทานพิธี ได้แก่ พิธีถวายทาน ทั้ง กาลทาน และอกาลทาน หรือ สังฆทานและปาฏิบุคลิกทาน
3. กุศลพิธี ได้แก่ พิธีการบำเพ็ญกุศล
4. ปกิณกพิธี ได้แก่ พิธีเบ็ดเตล็ดทั่วไป

คุณค่าและประโยชน์ของศาสนพิธี

1. ประโยชน์ทางใจ ช่วยให้เกิดคุณธรรมแก่ผู้ปฏิบัติ
2. ช่วยรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติ
3. ช่วยธำรงรักษาพระพุทธศาสนา

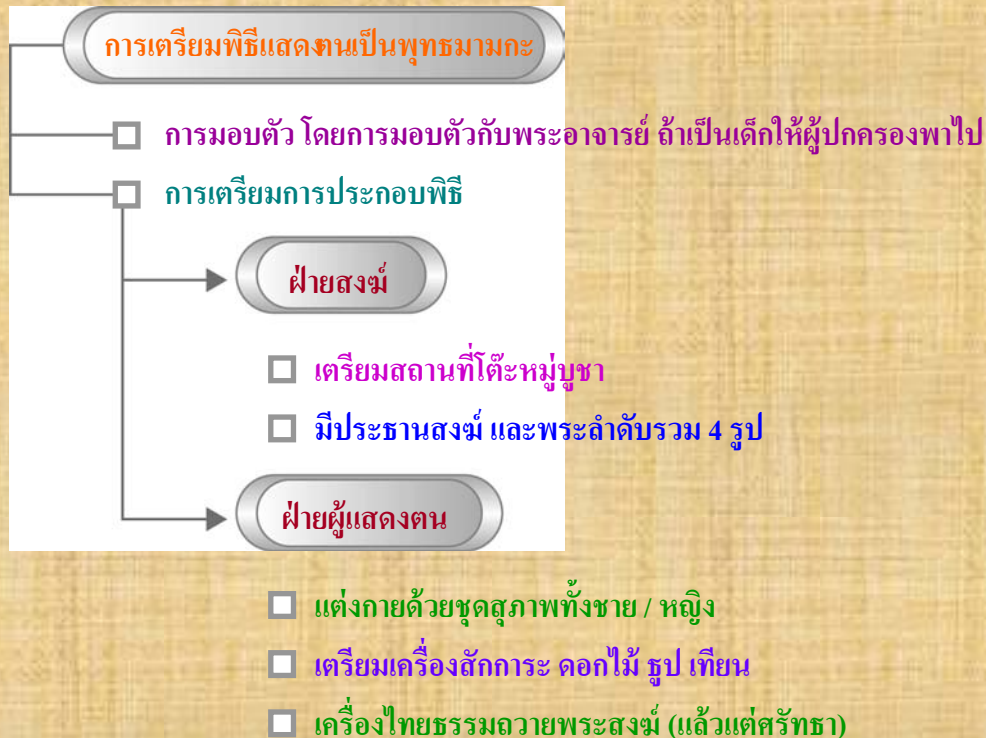
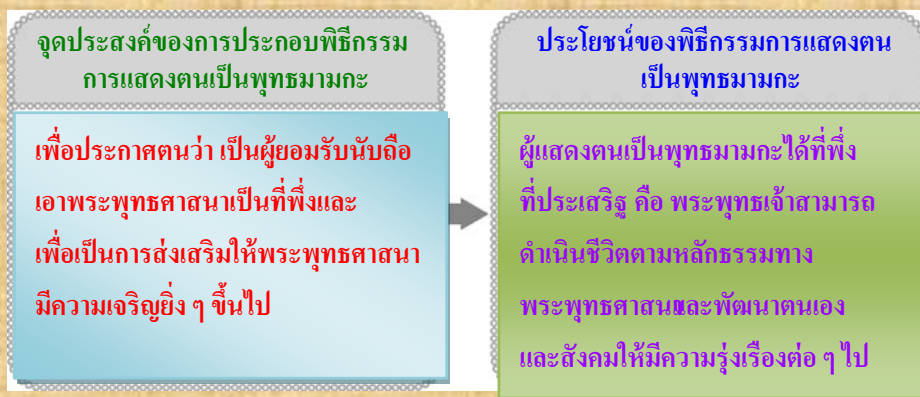
พิธีการบรรพชาอุปสมบท

- 1 เป็นการป้องกันการถูกชักนำไปทางเสื่อมเสีย
- 2 เป็นการปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ตลอดไป
- 3 เป็นการช่วยสืบต่ออายุพระพุทธศาสนา
- 4 เป็นการรักษาจารีตประเพณีอันดีงามของไทย
- 5 เป็นการช่วยแก้ปัญหาสังคมเกี่ยวกับเยาวชนที่เหินห่างจากศีลธรรมและวัฒนธรรม
- 6 เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างแท้จริง

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ความหมายและการเตรียมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 11

1. ถ้านักเรียนจะไปเข้าร่วมพิธีเวียนเทียน นักเรียนต้องเตรียมอะไรไปบ้างและเมื่อไปถึงวัดแล้ว นักเรียนต้องปฏิบัติอย่างไร

(.....)

2. ให้นักเรียนฝึกเขียนหนังสือนิมนต์พระมาเจริญพระพุทธมนต์ในการทำบุญขึ้นบ้านใหม่ให้ถูกต้อง

(.....)

3. เหตุใดจึงกล่าวว่าศาสนพิธีให้ประโยชน์ทางใจแก่ผู้ปฏิบัติ

(.....)

4. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ มีระเบียบพิธีการอย่างไรบ้าง

(.....)

5. นักเรียนคิดว่าการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ มีความจำเป็นและมีประโยชน์มากน้อยเพียงใดในสังคมไทยปัจจุบันนี้

(.....)

